

Dwudziestka News

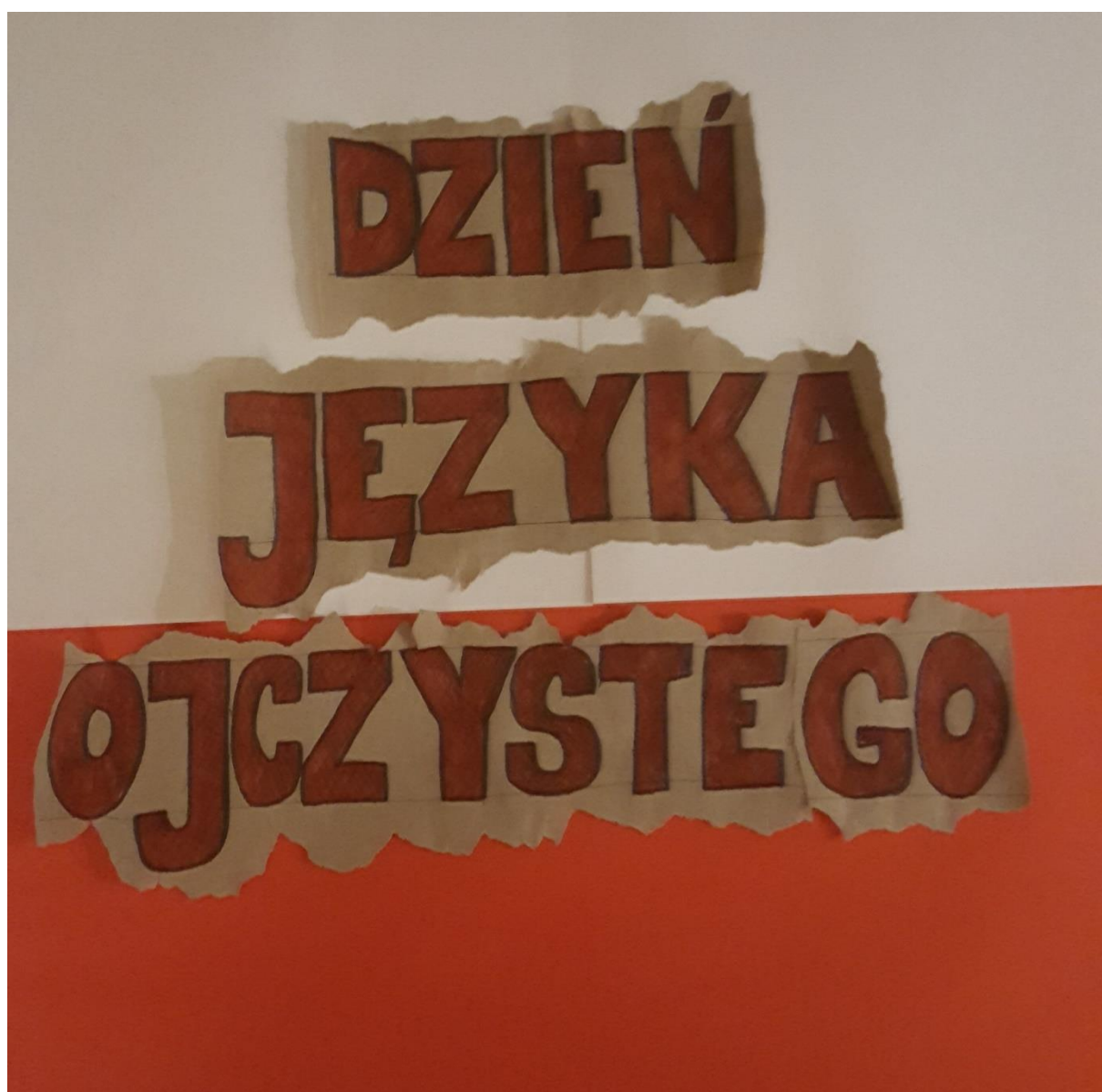

Szkolna gazetka SP nr 20

im. Orła Białego we Wrocławiu

Nr 5/2017/2018, 21 lutego 2018r.

Wydanie specjalne

21 lutego – Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

21 lutego - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego obchodzony jest od dziewiętnastu lat. Został proklamowany podczas 30. Sesji Konferencji Generalnej UNESCO 17 listopada 1999 roku dla podkreślenia bogactwa różnorodności językowej świata i promocji wielojęzyczności, a także w celu zwrócenia uwagi na liczbę języków zagrożonych i ginących, do których zalicza się 43 procent wszystkich aktualnie używanych. Ponad 200 znalazło się na liście języków całkowicie wymarłych w ciągu życia zaledwie trzech ostatnich pokoleń.

Na datę obchodów Dnia Języka Ojczystego wybrany został dzień 21 lutego, upamiętniający wydarzenia z 1952 roku, kiedy to w miejscowości Dhaka (obecnej stolicy Bangladeszu) doszło do demonstracji, a następnie zamordowania pięciu studentów, domagających się uznania ich języka ojczystego - bengalskiego (bangla) - za jeden z dwóch urzędowych języków ówczesnego państwa Pakistan.

www.wikipedia.org , www.unesco.pl

Nasz język – refleksje szóstoklasistów

Co sądzicie o zapożyczaniu słów z innych języków? Czy jest to zjawisko niebezpieczne dla naszego języka?

Uważamy, że zapożyczenia z języków obcych są potrzebne, ponieważ powodują, że nasz język staje się nowoczesny, bardziej międzynarodowy. Nie widzimy w tym żadnych zagrożeń.

Jan Dobosz, Artem, Zosia, K.B.

Zapożyczenia mogą być zagrożeniem, bo język ojczysty może dużo stracić. Jednak zapożyczamy wyrazy, bo mamy taką potrzebę, szczególnie młodzież. Polskiego używamy w naszym kraju, ale angielski jest praktyczniejszy.

Uganda Warriors z 6A

Zapożyczenia z języków obcych nie są nam potrzebne, ale wprowadzają coś nowego do języka, którego używamy na co dzień. Uważamy jednak, że nadmiar tych słów może nam zaszkodzić.

L.S., Adrianna Łazik, A.J., NiktxxxD

Naszym zdaniem język polski powoli zanika, bo często używamy słów angielskich. Zamieniamy polskiego słowa na angielskie odpowiedniki.

Czesio12, Zmechacony, Osasuna, Snowek

Uważamy, że zapożyczenia są nam niepotrzebne, bo tracimy bogactwo polskich słów.

Tomasz, Oliwier, Franek, Mateusz

Moim zdaniem zapożyczenia nie są potrzebne i stanowią zagrożenie. Ludzie w Polsce mogą przyzwyczaić się do używania obcych słów i nasz język straci swe znaczenie.

R.S.

Co myślicie o sposobie wystawiania się współczesnej młodzieży?

Myślę, że wystawianie się młodzieży jest złe, ponieważ młodzi przeklinają na każdym kroku. Myślę, że bierze się to z problemów w rodzinie. Czasem nastolatki przeklinają, żeby zaimponować, by przypodobać się grupie.

R.S.

Źle się wystawiamy, ponieważ używamy słów angielskich i mieszamy je z polskimi.

Tomasz, Oliwier, Franek, Mateusz

Według nas sposób mówienia młodzieży zmienia się. Częściej występują angielskie słowa niż polskie, często skracamy wyrazy, używamy slangu młodzieżowego, poza tym młodzież coraz częściej używa wulgaryzmów.

Czesio12, Zmechacony, Osasuna, Snowek

Sposób wystawiania się młodzieży nie jest zbyt kultralny, ponieważ coraz częściej używane są wulgaryzmy. Młodzież coraz częściej zastępuje słowa polskie angielskimi, ale nie widzimy w tym nic złego.

L.S., Adrianna Łazik, A.J., NiktxxxD

Nie jest szkodliwe używanie gwary uczniowskiej. Jednak problem jest z tym, że dorośli nas nie rozumieją. Nie jest pomocne także używanie wulgaryzmów. Niestety, używamy wulgaryzmów, żeby poczuć się „lepszym” niż inni.

Uganda Warriors z 6A

Uważamy, że sposób wystawiania się młodzieży pokazuje oryginalność nastolatków i pozytywne nastawienie oraz otwartość wobec innych kultur. Zaznaczamy, że używanie wulgaryzmów jest niedopuszczalne, ponieważ istnieją inne określenia na emocje, jakie odczuwamy.

Jan Dobosz, Artem, Zosia, K.B.

Słownik gwary uczniowskiej

Elo! - cześć!

Dobre pomarańczowe - zastąpienie słowa „wyśmienite”

Janusz/Grażyna - określenie kogoś, kto na niczym się nie zna.

Siema - cześć!

Fejm - osoba sławna, sława.

Challenge - wyzwanie.

#crash - określenie na miłość do osoby, która cię nie zna.

Lol/XD - coś śmiesznego.

Thx - Dzięki!

Beka - śmiech.

Help - pomoc.

Sweet - „słodki”, np. Ale coś jest sweet.

Kozak - ktoś bardzo fajny, pewny siebie.

Sorry - przepraszam.

Cool - coś fajnego.

Morda - zwrot do przyjaciela, np. Chodź do mnie, mordeczko.

OK - tak, zgadzam się.

Spk - jasne, może być.

Ct - co u ciebie, co tam?

Cr - co robisz?

Ziomek - kolega, przyjaciel.

Nice - ucieszenie się z czegoś.

Przypał - sytuacja, z której trudno wybrnąć.

Easy - coś prostego.

Suchar - słaby żart.

Heheszki - coś śmiesznego.

OMG - o mój Boże!

Troll - przeszkadzanie komuś.

Pay to win - zapłacić, aby mieć przewagę.

Słownik przygotowali uczniowie i uczennice klasy 6A

Ciekawostki językowe

1. Słowo „język” w różnych... językach:

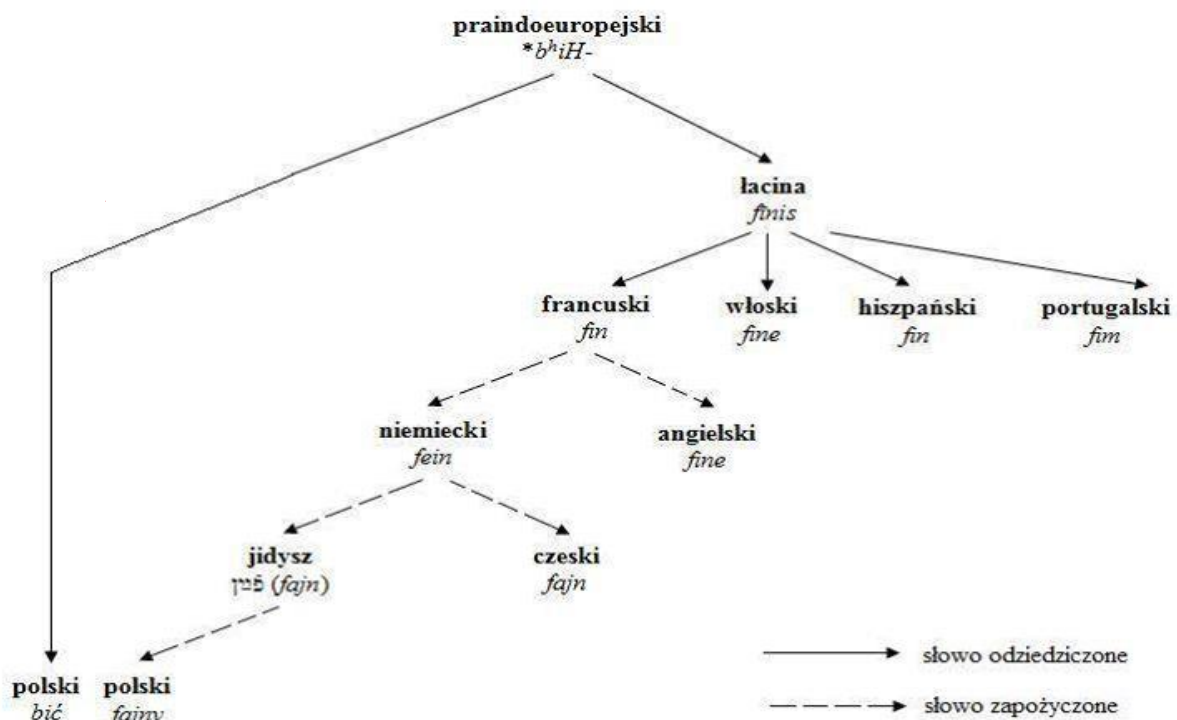

2. Ile osób mówi różnymi językami?

**Języki z największą ilością osób,
które uznają je za swój język ojczysty**

3. Skąd wywodzi się słowo „fajny”?

4. Co zostało nam po liczbie podwójnej? W języku staropolskim mieliśmy liczbę mnogą oraz liczbę podwójną, to pozostałości po tym podziale:

	LICZBA PODWÓJNA (<i>dualis</i>)	LICZBA MNOGA (<i>pluralis</i>)
RZECZOWNIKI I LICZEBNIKI	oczy	oka
	oczyma	oczami
	uszy ¹	ucha
	ręce	*ręki ⁶
	rękoma	rękami
	słowie ²	słowa
	niewieście ³	niewiasty
	babie ⁴	baby
CZASOWNIKI	dwieście (dwie ście)	trzysta (trzy sta)
	słońcy ⁵	słońca
	niesieta	niesiecie
	wozita	wozicie
	musita	musicie
	róbta	róbcie
	chceta	chcecie
	pójdziwa ⁷	pójdziemy
	chodźwa ⁷	chodźmy
	posiedźwa ⁷	posiedźmy

¹ dlatego dwie uszy, a jeden język dano, iżby mniej mówiono, a więcej słuchano

² mądrzej głowie dość dwie słowie

³ trzy gęsi, dwie niewieście uczyniły jarmark w mieście.

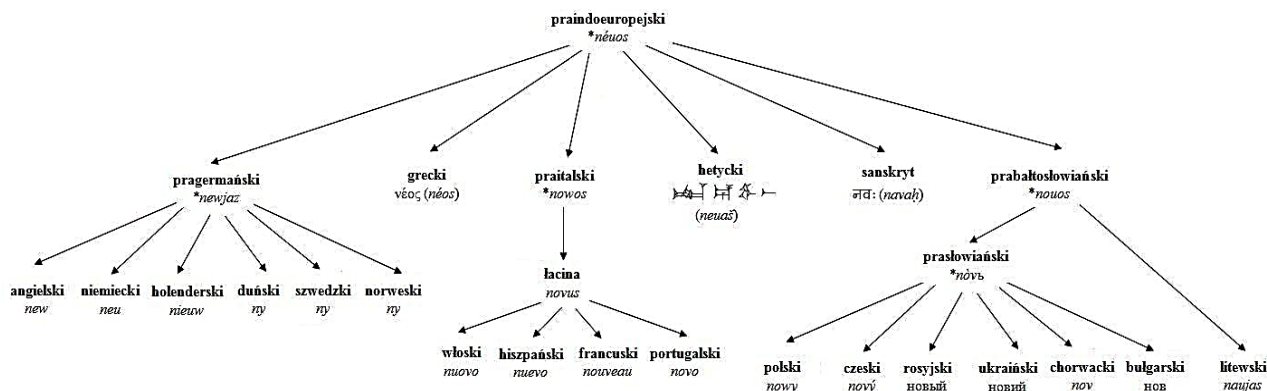
⁴ W pustym folwarku ledwie wynalazł dwie babie... (A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, VI, 4933)

⁵ Owóż mamy dwie słońcy, owóż dwie Troi... (J. Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*, 521)

⁶ po polsku niezachowanie, ale zachowane np. po rosyjsku – ruki (руки)

⁷ zachowane w wielu gwarach (np. mazowieckich) w funkcji liczby mnogiej

5. Skąd wywodzi się język polski?

6. Nazwy dni tygodnia w różnych językach:

	GREKA ¹	ŁACINA	ANGIELSKI
niedziela dzień (boga/bogini) słońca	<i>hēméra Hēliou</i> (dzień Heliosa/słońca)	<i>diēs Sōlis</i> (dzień Sola/słońca)	<i>Sunday</i> (dzień Sunny/słońca)
poniedziałek dzień (bogini) księżyca	<i>hēméra Selēnēs</i> (dzień Selene/księżyca)	<i>diēs Lunae</i> (dzień Luny/księżyca)	<i>Monday</i> (dzień księżyca)
wtorek dzień boga wojny	<i>hēméra Áreōs</i> (dzień Aresa)	<i>diēs Martis</i> (dzień Marsa)	<i>Tuesday</i> (dzień Tiwa)
środa dzień boga handlu	<i>hēméra Hermoú</i> (dzień Hermesa)	<i>diēs Mercurii</i> (dzień Merkurego)	<i>Wednesday</i> (dzień Wodana) ²
czwartek dzień boga burzy	<i>hēméra Diós</i> (dzień Zeusa)	<i>diēs Iovis</i> (dzień Jowisza)	<i>Thursday</i> (dzień Thora)
piątek dzień bogini miłości	<i>hēméra Aphrodītēs</i> (dzień Afrodyty)	<i>diēs Veneris</i> (dzień Wenus)	<i>Friday</i> (dzień Frei)
sobota dzień boga rolnictwa	<i>hēméra Khrónu</i> (dzień Kronosa)	<i>diēs Saturnis</i> (dzień Satuma)	<i>Saturday</i> (dzień Satuma) ³

¹ Tzn. greka starożytna; w języku nowogreckim używane są inne nazwy dni tygodnia, w większości wywodzące się – jak po polsku – od liczb (*Deftéra* – dzień drugi, *Triti* – dzień trzeci, *Pémpti* – dzień piąty itp.).

² Wodan (Odin) nie jest dokładnym odpowiednikiem Hermesa i Merkurego (np. nie sprawował opieki nad handlem). Miał jednak z nimi pewne wspólne cechy, np. pełnił funkcję psychopompa (przewodnika dusz zmarłych na tamten świat).

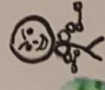
³ Wśród bogów germańskich nie było takiego, który by dobrze odpowiadał łacińskiemu Saturnowi, więc przyjęto po prostu nazwę „dzień Satuma”.

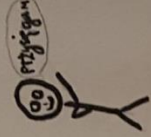
ZAPOMNIANE SŁOWA

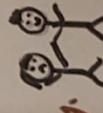
— wyjaśnienia

Bonie dydy - dietetyka, **zarzekanie** się coś w stylu "Przysięgam"!

Bumelant - ktoś leżący, kto się obija.

Charakterność - siły, wyrazisty charakter.

Derabail - niepełny ubiór, być w derabildu - być niekompletnie ubranym.

Y Lacwy - godny szacunku i zaufania, szlachetny.

Humor językowy

Nowe wersje przysłów

Przysłowia brzmią: 1. Mądrej głowie dość dwie słowie. 2. Nie święci garnki lepią. 3. Lepiej z mądrym zgubić niż z głupim znaleźć. Oto uczniowskie wersje:

1. Mądrej głowie...

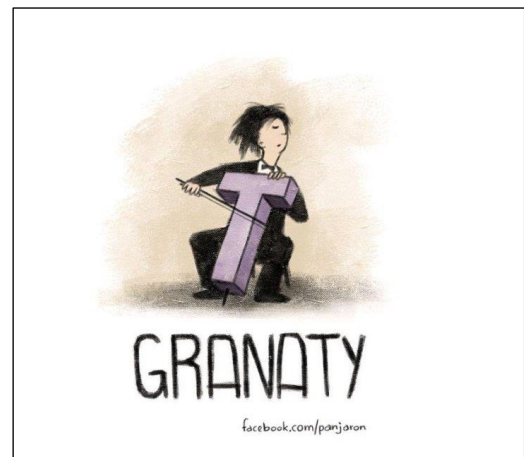
-dość po słowie.
- ...nic nie potrzeba.
- ...strach odpowie.

2. Nie święci...

- ... się jajek przed Wielkanocą.
- ...póki nie skoczysz.
- ... się jajek , gdy nie ma wiązaneek.

3. Lepiej z mądrym zgubić...

- ...wątek, niż z głupim spędzać piątek.
- ... niż z głupim szukać.
- ... drogę, niż z głupim w dobrą stronę.
- ... oleju nie trzeba.
- ...nic z dwa słowie.

Wyniki konkursu plastycznego - Słynne zdanie Mikołaja Reja

W konkursie wzięło udział dwadzieścia troje uczniów naszej szkoły z klas 1-7. Prace oceniało jury w składzie: panie: Anna Tylkowska, Katarzyna Kurgan, Kinga Wiśnik, Agnieszka Imiołek i Magdalena Boberska.

W kategorii klasy 1-3 przyznano: I miejsce: Maria Bławat, 1A, II miejsce: Zuzanna Grajek, 1A, III miejsce: Maja Jabłońska, 3F. Wyróżnienia: Marek Brenzak, 3f i Gabriela Ogrodowiak, 3e.

W kategorii klas IV - VII przyznano: I miejsce: Mikołaj Laskowski, 4G, II miejsce: Kamila Niemczyk, 7c, III miejsce: Julia Hamuda, 4A. Wyróżnienia: Natalia Jasińska, 4E, Iga Nowak, 4D oraz Julia Surmacewicz, 4C.

Dziękujemy wszystkim za udział w konkursie, a nagrodzonym gratulujemy. Prace wszystkich uczestników można podziwiać na wystawie na parterze szkoły.

Wiersz powstał w roku 1562, czyli
456 lat temu.

Współcześnie poeta powiedziałby: *A niech
obce narody zawsze wiedzą, że Polacy mają
język nie gęsi, ale swój.*

Nagłowice –
dworek-muzeum
Mikołaja Reja

*A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż
Polacy nie gęsi, iż swój język mają.*

Mikołaj Rej: Do tego, co czytał

Poeta napisał wiersz, bo uważał, że
najwyższy czas, by Polacy zaczęli
wreszcie pisać po polsku, a nie po
łacinie.

W czasach Mikołaja Reja łacina była
językiem ludzi wykształconych. Był to
najbardziej popularny język, tak jak dziś
angielski. Poeta uważał, że łacina brzmi
jak gęganie, dlatego nazwał ją językiem
gęsim (w wierszu słowo „gęsi” jest
przymiotnikiem, nie rzeczownikiem).

Za pomoc przy przygotowaniach do Dnia Języka Ojczystego dziękuję: uczennicom i uczniom klasy VI A oraz: Natalii Figiel, Dominice Górnej, Idze Nowak z IV D, Natalii Jasińskiej, Jadwidze Mytnik z klasy IV E, Zuzannie Lubczyńskiej z IV C, Julii Berdowskiej z IV H, Julii Kobani i Wiktorii Idzikowskiej z IV G. Specjalne podziękowania składam także jurorkom konkursu plastycznego paniom: Annie Tylkowskiej, Katarzynie Kurgan, Kinga Wiśnik, Agnieszce Imiołek. Panu Dyrektorowi Dariuszowi Kopaczewskiemu dziękuję za ufundowanie nagród w konkursie.

Magdalena Boberska